

[Time: 3 Hrs]		[Marks: 100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	<div>1. All questions are compulsory.</div> <div>2. Figures to the right indicate full marks.</div> <div>3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.</div>	

Q.1	(A)	Write notes on the following: (Any 5) i) Principle of Maximum Social Advantage ii) Budgetary Policy iii) Meaning of public revenue iv) Shifting of a tax v) Canons of public expenditure vi) Internal and External debt vii) Principle of sound finance viii) Fiscal federalism	(10)
	(B)	Select the most appropriate answer from the option given below (Any 10) i) goods are provided by the government for collective consumption. a) Primary b) Luxurious c) Secondary d) Public ii) Public goods are owned by the a) Personal b) Few people c) Special person d) Whole society iii) The role of is very important in the economic development of any country. a) capital b) resources c) money d) market mechanism iv) Which is the main source of public revenue? a) Tax b) Grants c) Commercial income d) Administrative income v) Shifting of tax is not possible in..... Period. a) long run	(10)

- b) very long run
 c) short run
 d) any period
- vi) Which type of tax increases the economic inequality in society?
 a) Direct taxes
 b) Proportional taxes
 c) Progressive taxes
 d) Regressive taxes
- vii) Management of _____ involves productive use of borrowed funds for development.
 a) fiscal solvency
 b) fiscal ambiguity
 c) fiscal control
 d) fiscal treaty
- viii) Public debt is considered to be an important source of income to the _____.
 a) industry
 b) government
 c) society
 d) trade unions
- ix) The instrument of public debt takes the form of government _____.
 of various kinds.
 a) Bonds and Deposits
 b) Securities and Deposits
 c) Bonds and Securities
 d) Deposits and Savings
- x) The concept of 'functional finance' was developed by _____.
 a) J. M. Keynes
 b) David Ricardo
 c) A. P. Lerner
 d) Amartya Sen
- xi) In most modern economics, _____ deal with fiscal policy while the central bank is responsible for monetary policy.
 a) societies
 b) political parties
 c) government
 d) education institutes
- xii) Fiscal policy followed during inflation will result in a _____ budget.
 a) deficit
 b) surplus
 c) zero
 d) balanced

Q.2	Answer any two of the following: A) Discuss the meaning and scope of public finance. B) What are the causes of market failure? C) Explain the role of government in correcting Market failure.	(20)
Q.3	Answer any two of the following: A) Discuss Adam Smith's Canons of taxation. B) Discuss the advantages and disadvantages of indirect taxes. C) What are the various economic effects of taxation?	(20)
Q.4	Answer any two of the following: A) Discuss the meaning and classification of public expenditure. B) Explain the significance of public expenditure in a welfare state. C) Explain the management of public debt in India.	(20)
Q.5	Answer any two of the following: A) Discuss the objectives of fiscal policy. B) Discuss the types of deficit. C) Write note on functions of finance commission.	(20)

[वेळ: ३ तास]	[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.	

प्र.१	अ) खालील गोष्टींवर टिपा लिहा: (कोणत्याही ५) i) महत्तम सामाजिक फायद्याचे तत्व ii) अर्थसंकल्पीय धोरण iii) सार्वजनिक महसुलाचा अर्थ iv) करसंक्रमण v) सार्वजनिक खर्चाचे नियम vi) अंतर्गत आणि बाह्य कर्ज vii) चांगल्या वित्ताचे तत्व viii) वित्तीय संघराज्य	(१०)
	ब) खालील प्रश्नाचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) i) वस्तू सरकारकडून सामूहिक वापरासाठी पुरविल्या जातात. अ) प्राथमिक आ) चैनीच्या वस्तू इ) दुय्यम ई) सार्वजनिक ii) सार्वजनिक वस्तू च्या मालकीच्या असतात. अ) वैयक्तिक आ) काही लोक इ) विशेष व्यक्ती ई) संपूर्ण समाज iii) कोणत्याही देशाच्या आर्थिक विकासात ची भूमिका खूप महत्वाची असते. अ) भांडवल आ) संसाधने इ) पैसा ई) बाजार यंत्रणा iv) सार्वजनिक महसुलाचा मुख्य स्रोत कोणता आहे? अ) कर आ) अनुदान	(१०)

	<p>इ) व्यावसायिक उत्पन्न ई) प्रशासकीय उत्पन्न v) कर बदलणे..... कालावधीत शक्य नाही. अ) दीर्घ आ) अति दीर्घ इ) अल्प ई) कोणताही कालावधी vi) कोणत्या प्रकारच्या करामुळे समाजातील आर्थिक विषमता वाढते? अ) प्रत्यक्ष कर आ) प्रमाणबद्ध कर इ) प्रगतीशील कर ई) प्रतिगामी कर vii) _____ च्या व्यवस्थापनामध्ये विकासासाठी कर्ज घेतलेल्या निधीचा उत्पादक वापर समाविष्ट असतो. अ) वित्तीय दिवाळखोरी आ) वित्तीय संदिग्धता इ) वित्तीय नियंत्रण ई) वित्तीय करार viii) सार्वजनिक कर्ज हे _____ साठी उत्पन्नाचे महत्त्वाचे स्रोत मानले जाते. अ) उद्योग आ) सरकार इ) समाज ई) कामगार संघटना ix) सार्वजनिक कर्जाचे साधन विविध प्रकारचे सरकारी _____ रूप धारण करते. अ) दस्तऐवज (Bonds) आणि ठेवी आ) रोखे (Securities) आणि ठेवी इ) दस्तऐवज (Bonds) आणि रोखे (Securities) ई) ठेवी आणि बचत x) 'कार्यात्मक वित्त' ही संकल्पना _____ ने विकसित केली होती. अ) जे. एम. केन्स आ) डेव्हिड रिकार्डो इ) ए. पी. लर्नर ई) अमर्त्य सेन xi) बऱ्याच आधुनिक अर्थशास्त्रात, _____ राजकोषीय धोरण हाताळतात (हाताळते) तर केंद्रीय बँक आर्थिक (मौद्रिक) धोरणासाठी जबाबदार असते. अ) सोसायट्या आ) राजकीय पक्ष</p>
--	---

	इ) सरकार ई) शिक्षण संस्था xii) चलनवाढीच्या काळात पाळलेल्या राजकोषीय धोरणाचा परिणाम _____ अर्थसंकल्पात होईल. अ) तूटीच्या आ) अधिशेष इ) शून्य ई) संतुलित	
प्र.२	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. अ) सार्वजनिक वित्ताचा अर्थ आणि व्याप्ती यावर चर्चा करा. ब) बाजार अपयशाची कारणे कोणती? क) बाजारातील अपयश दुरुस्त करण्यात सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.	(२०)
प्र.३	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. अ) ॲडम स्मिथच्या कर आकारणीच्या नियमांवर चर्चा करा. ब) अप्रत्यक्ष करांचे फायदे आणि तोटे यांची चर्चा करा. क) कर आकारणीचे विविध आर्थिक परिणाम काय आहेत?	(२०)
प्र.४	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. अ) सार्वजनिक खर्चाचा अर्थ आणि वर्गीकरण यावर चर्चा करा. ब) कल्याणकारी राज्यात सार्वजनिक खर्चाचे महत्त्व स्पष्ट करा. क) भारतातील सार्वजनिक कर्जाचे व्यवस्थापन स्पष्ट करा.	(२०)
प्र.५	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. अ) राजकोषीय धोरणाच्या उद्दिष्टांची चर्चा करा. ब) तुटीच्या प्रकारांची चर्चा करा. क) वित्त आयोगाच्या कार्यावर टीप लिहा.	(२०)